

Bokförsäljnings statistiken

Första halvåret 2017

Erik Wikberg

Rapport från Svenska Bokhandlareföreningen och Svenska Förläggareföreningen

Bokförsäljningsstatistiken

Första halvåret 2017

ERIK WIKBERG

Svenska Bokhandlareföreningen
Svenska Förläggareföreningen

Mer information och kontakt

Välkommen att kontakta oss för mer information om bokförsäljningsstatistiken eller annan information om bokbranschen och marknaden.

Rapporterna med bokförsäljningsstatistiken går att beställa genom att kontakta oss och finns även att ladda ned från respektive förenings hemsida. I Faktabanken på Svenska Förläggareföreningens sajt, www.forlaggare.se/faktabank, finns även annan statistik och fakta om bokmarknaden.

Kontakt Svenska Bokhandlareföreningen

Tel: 08-762 78 20

E-post: sbf@booksellers.se

www.booksellers.se

Ordförande MATS AHLSTRÖM nås på tel. 070-812 73 90 eller

e-post mats.ahlstrom@booksellers.se

Kontakt Svenska Förläggareföreningen

Tel. 08-736 19 40

E-post: info@forlaggare.se

www.forlaggare.se

VD KRISTINA AHLINDER nås på tel. 070-769 84 45 eller

e-post kristina.ahlinder@forlaggare.se

Rapportens författare ERIK WIKBERG är ekonomie doktor vid Handelshögskolan i Stockholm och nås på tel. 070-427 90 20 eller e-post erik.wikberg@hhs.se.

INNEHÅLL

Statistiken i huvuddrag	5
1. Bokförsäljning under första halvåret 2017	8
1 A. Försäljning i kronor under första halvåret 2016 och 2017 uppdelad på kanal	8
1 B. Försäljning i kronor under första halvåret 2016 och 2017 uppdelad på genre	9
1 C. Försäljning i kronor under första halvåret 2016 och 2017 uppdelad på format	10
1 D. Försäljning i kronor av barn- och ungdomsböcker under första halvåret 2016 och 2017 uppdelad på ålderskategori	11
1 E. Försäljning i antal exemplar under första halvåret 2016 och 2017 uppdelad på kanal	12
2. Bilagor	13
2 A. Deltagande uppgiftslämnare	13
2 B. Bokinfos klassificeringar	14
2 C. Rättelse	17

Statistiken i huvuddrag

Ökad bokförsäljning första halvåret 2017 tack vare digitala abonnemangstjänster och stark internetbokhandel

Bokförsäljningsstatistiken visar en ökad total försäljning med 4,5 procent i kronor räknat under det första halvåret 2017 jämfört med samma period föregående år. Försäljningen via internet ökar, framför allt genom digitala abonnemangstjänster men också genom övrig internetbokhandel. Samtidigt minskar försäljningen i fysisk bokhandel och dagligvaruhandel. Bortses från en fortsatt mycket stark försäljningsutveckling hos digitala abonnemangstjänster (BookBeat, Nextory och Storytel) är den totala försäljningen oförändrad under tidsperioden.

Räknat i antal sålda exemplar ökade den totala försäljningen med 12,6 procent under samma period, det vill säga i högre utsträckning än försäljningen i kronor. Detta kan framför allt förklaras genom att en större volym böcker har konsumerats via digitala abonnemangstjänster.

Några noterbara skillnader finns mellan försäljningskanalerna. Den fysiska bokhandeln minskade försäljningen med 4,7 procent under första halvåret 2017, medan internetbokhandeln/bokklubbarna (i denna rapport redovisas dessa kanaler tillsammans) ökade försäljningen med 6,4 procent. Bokförsäljningen i dagligvaruhandel minskade med hela 16,4 procent. Räknat i antal exemplar minskade den fysiska bokhandeln med 4,2 procent medan internetbokhandeln/bokklubbarna ökade med 3,2 procent. Dagligvaruhandeln minskade med 13,3 procent räknat i antal exemplar.

Kanalen digitala abonnemangstjänster står ut från övriga kanaler och visar en ökad försäljning med 55,1 procent. Försäljningen av e-böcker i denna kanal ökade med 171,7 procent och försäljningen av digitala ljudböcker med 50,3 procent. Över 90 procent av böckerna som konsumeras i denna försäljningskanal är digitala ljudböcker. Räknat i antal exemplar ökade försäljningskanalen med 81,9 procent. E-böcker ökade med 215,4 procent och digitala ljudböcker med 76,5 procent.

Bortses från försäljning hos digitala abonnemangstjänster minskade den totala bokmarknaden med 2,9 procent räknat i antal exemplar. Att försäljningen i det ordinarie dataunderlaget minskat mer i volym än i försäljningskronor beror på att priser har ökat, att konsumenter har köpt dyrare typer av böcker, eller en kombination av dessa utvecklingar. Det är i sammanhanget intressant att notera att försäljningen av pocketböcker kraftigt har minskat räknat i kronor, motsvarande 7,5 procent. Utvecklingen hos digitala abonnemangstjänster går i motsatt riktning, där ökar konsumtionen mer i volym än i försäljningskronor. Under första halvåret 2017 ökade lyssnandet/läsandet i denna kanal med 81,9 procent, att jämföra med ökningen i kronor motsvarande 55,1 procent.

Försäljningen av barn- och ungdomsböcker räknat i kronor ökade under första halvåret 2017 med 4,0 procent. Barn- och ungdomsböcker har stadigt ökat sedan 2013 och ökningen kan därmed ses som en ökning utifrån redan höga försäljningsnivåer. Den största ökningen skedde inom ålderskategorin 9-12 år och

motsvarade 10,9 procent. Ålderskategorierna 12-15 år ökade med 9,9 procent och 0-3 år med 4,9 procent. Kategorin ”okänd åldersgrupp” är den enda minskande kategorin bland barn- och ungdomsböcker. Den minskade med 9,5 procent. Övriga ålderskategorier ökade med knappt 3 procent vardera.

Den fysiska ljudboken stod för den största försäljningsförändringen bland formaten. Försäljningsminskningen av fysiska ljudböcker, det vill säga ljudböcker sålda på fysiska lagringsminnen (till skillnad från nedladdningsbara och strömmande ljudböcker), motsvarade 24,1 procent under första halvåret 2017. Utvecklingen följer en trend att denna typ av ljudböcker, med den lägre momssatsen 6 procent, ersätts av digitala ljudböcker med den högre momssatsen 25 procent. Detta visar att frågan om att få alla böcker att omfattas av den lägre momssatsen blir allt viktigare.

Kort om rapportens metod

Denna kortare halvårsrapport presenterar den senaste försäljningen från den mest omfattande datainsamling av svensk bokförsäljning från återförsäljare som görs i Sverige. Den är resultatet av ett samarbete mellan Svenska Förläggareföreningen och Svenska Bokhandlareföreningen.

Den 14 februari 2017 publicerades en längre rapport med titeln *Boken 2017 – marknaden, trender och analyser*. Den rapporten inkluderar fler jämförelser av historiska tidsserier och en utförlig beskrivning av rapportens metod. Vi hänvisar till den vid frågor om hur data har tagits fram och analyserats. Den finns tillgänglig på <http://www.forlaggare.se/bokforsaljningsstatistik>.

En förteckning över deltagande uppgiftslämnare samt information om hur genrer och format har klassificerats återfinns i slutet av den här halvårsrapporten.

Av konkurrensrättsliga skäl redovisas internetbokhandel och bokklubbar som en sammanslagen försäljningskanal. Genom att Adlibris ingått ett samarbetsavtal med Cdon, där Cdon avvecklar sin egen bokförsäljning och istället erbjuder Adlibris bokutbud genom Cdon Marketplace, ses dessa som en enskild uppgiftslämnare. Därmed kan inte internetbokhandeln, som i övrigt utgörs av Bokus, redovisas som en egen kanal. I tidigare rapporter, då bokklubbar redovisades som en egen kanal, visade dessa betydande försäljningsminskningar. Genom att försöka ansluta fler uppgiftslämnare till statistiken är förhoppningen att i kommande rapporter kunna redovisa en mer detaljerad kanalförsäljning.

Inom genreuppdelningen har barn- och ungdomsböcker förfinats från och med 2016 så att det finns en åldersgrupp för 12-15 år samt en klassificering av okänd åldersgrupp. Böcker med okänd åldersgrupp har klassificerats som en egen grupp kallad ”okänd artikel”, både under format och genre. Det finns dock skillnader mellan okända artiklar när det gäller genre respektive format. Skillnaderna i försäljning av okända artiklar mellan genre- och formatrapporterna beror på att det finns ett antal, mestadels äldre, artiklar som saknar varugrupp och därmed

statistikgenre. Dessa titlar blir okända i genrerapporten men ligger på rätt format i formatrapporten.

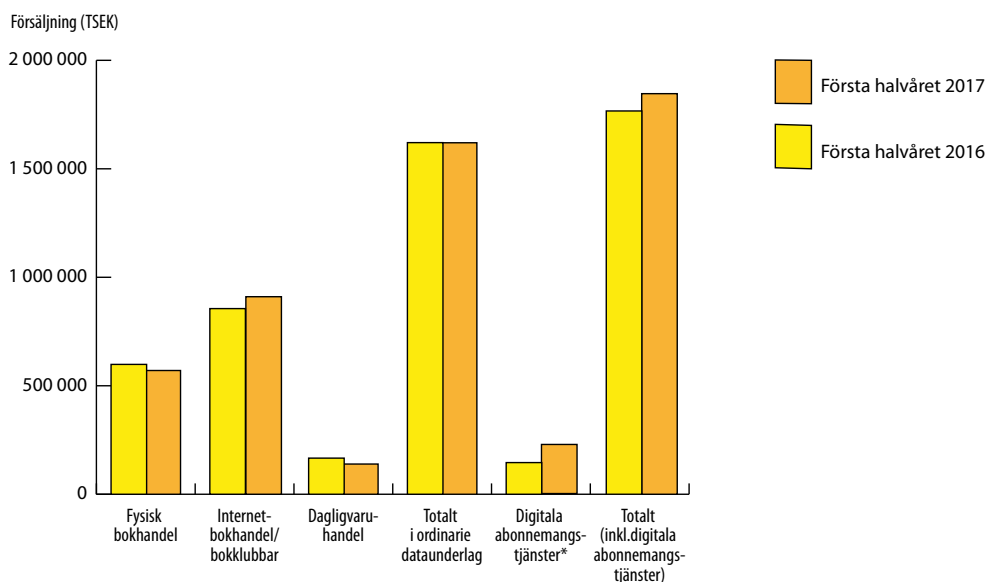
Det befintliga urvalet av formaten digitala ljudböcker och e-böcker i Diagram 1C och Tabell 1C är inte representativt för marknaden i stort, eftersom en stor del av försäljningen sker hos digitala abonnemangstjänster som inte ingår i det ordinarie dataunderlaget. Se Diagram 1A och Tabell 1A respektive Diagram 1E och Tabell 1E för en total försäljning i kronor och volym hos dessa digitala abonnemangstjänster, som insamlats separat. Ambitionen är att ansluta digitala abonnemangstjänster till det ordinarie dataunderlaget för att få en ännu bättre jämförelse av format och genrer. Detta arbete blir viktigare i takt med att denna försäljningskanal får en alltmer framskjuten roll på den svenska bokmarknaden.

Bokförsäljning räknas generellt till marknader där enskilda artiklar kan ha stor genomslagskraft på försäljningen under en viss period. För vissa genrer i allmänhet och för skönlitteratur i synnerhet kan olika utgivningstidpunkter för populära författares böcker eller frånvaron av storsäljande titlar ha en avsevärd påverkan på jämförelsetalen.

Svenska Bokhandlareföreningen och Svenska Förläggareföreningen har under våren 2017 ansökt om ett bidrag från Tillväxtverket för att utveckla bokförsäljningsstatistiken. Ansökan har beviljats och föreningarna vill i detta sammanhang uttrycka sin tacksamhet för detta bidrag som gör det möjligt att ytterligare utveckla och förbättra statistiken. Bidraget kommer att användas till att exempelvis ansluta digitala abonnemangstjänster till det ordinarie dataunderlaget och att få ännu fler fysiska bokhandlare att lämna uppgifter till statistiken så att den kan ge en ännu mer heltäckande och rättvisande bild över bokförsäljningen i hela landet.

1. Bokförsäljning under första halvåret 2017

1 A. Försäljning i kronor under första halvåret 2016 och 2017 uppdelad på kanal

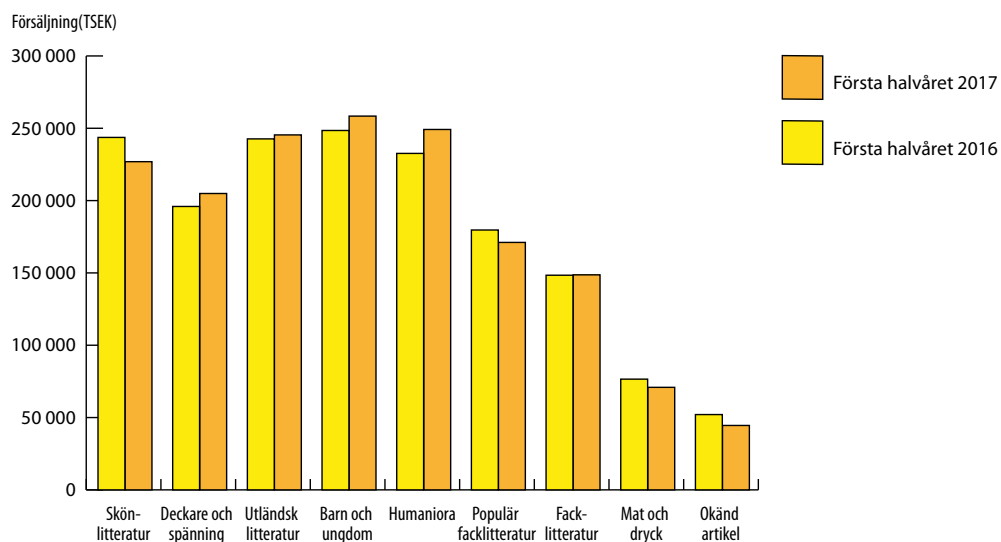

Kanal	Första halvåret 2016	Första halvåret 2017	Förändring
Fysisk bokhandel	598 481	570 353	- 4,7 %
Internetbokhandel/bokklubbar	855 667	910 458	+ 6,4 %
Dagligvaruhandel	166 499	139 209	- 16,4 %
Totalt i ordinarie dataunderlag	1 620 647	1 620 020	-0,0%
Digitala abonnemangstjänster*	145 934	226 334	+ 55,1%
– varav e-böcker	5 805	15 775	+171,7%
– varav digitala ljudböcker	140 129	210 560	+ 50,3%
Totalt (inklusive digitala abonnemangstjänster)	1 766 581	1 846 354	+ 4,5 %

DIAGRAM 1 A OCH TABELL 1 A: Försäljning (i TSEK) i olika kanaler under tidsperioden 1 januari till 30 juni 2017 jämfört med samma period 2016.

* Digitala abonnemangstjänster ingår inte i det ordinarie dataunderlag denna rapport bygger på. Bookbeat, Nextory och Storytel har dock lämnat statistik separat.

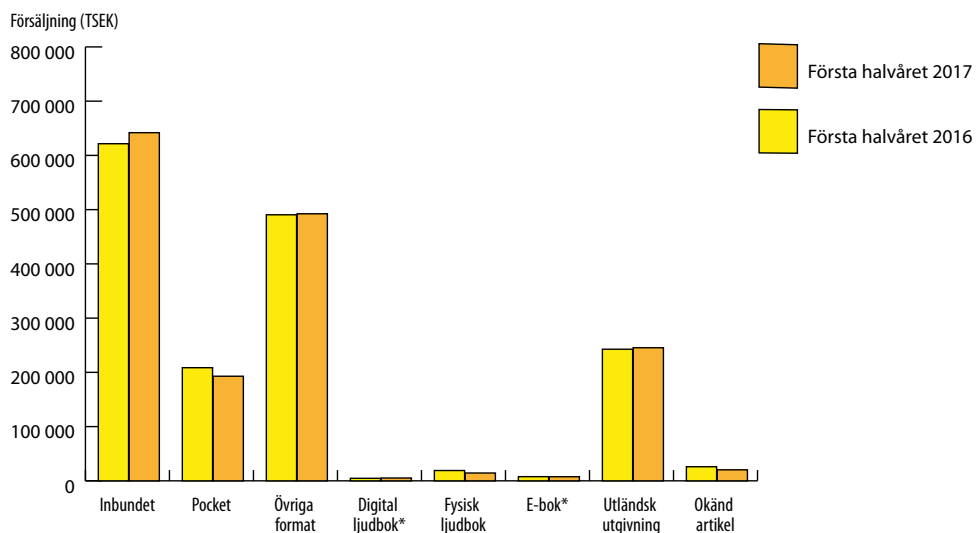
1 B. Försäljning i kronor under första halvåret 2016 och 2017
uppdelad på genre

Genre	Första halvåret 2016	Första halvåret 2017	Förändring
Skönlitteratur	243 671	226 904	- 6,9 %
Deckare och spänning	195 943	204 904	+ 4,6 %
Utländsk litteratur	242 660	245 413	+ 1,1 %
Barn och ungdom	248 471	258 412	+ 4,0 %
Humaniora	232 619	249 169	+ 7,1 %
Populär facklitteratur	179 657	171 078	- 4,8 %
Facklitteratur	148 402	148 659	+ 0,2 %
Mat och dryck	76 557	70 889	- 7,4 %
Okänd artikel	52 067	44 534	- 14,5 %
Totalt	1 620 647	1 620 020	- 0,0 %

DIAGRAM 1B OCH TABELL 1B: Försäljning (i TSEK) av olika genrer under tidsperioden 1 januari till 30 juni 2017 jämfört med samma period 2016.

1 C. Försäljning i kronor under första halvåret 2016 och 2017 uppdelad på format

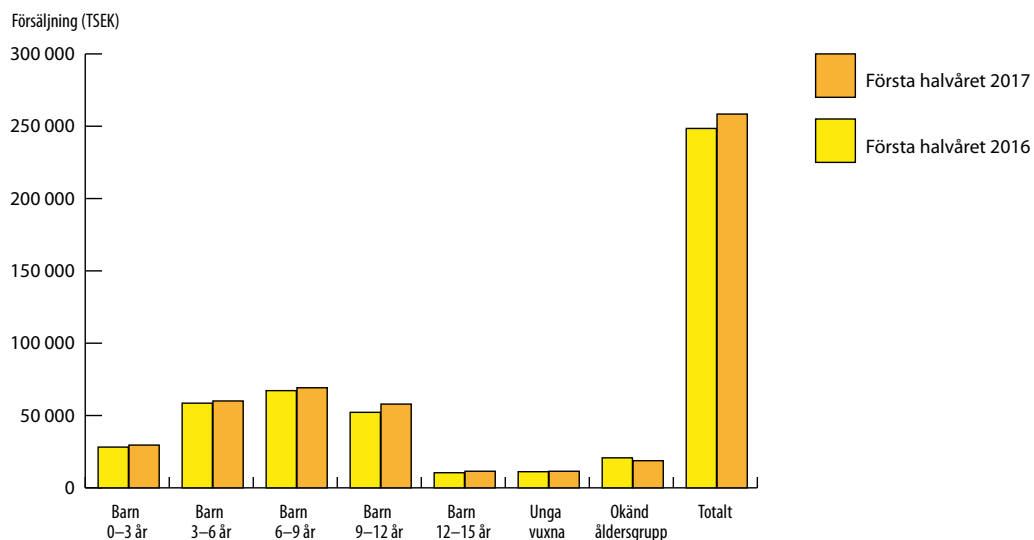

Format	Första halvåret 2016	Första halvåret 2017	Förändring
Inbundet	621 515	641 894	+ 3,3 %
Pocket	208 581	192 864	- 7,5 %
Övriga format	490 496	492 369	+ 0,4 %
Digital ljudbok*	4 679	5 219	+ 11,5 %
Fysisk ljudbok	19 027	14 435	- 24,1 %
E-bok*	7 693	7 538	- 2,0 %
Utländsk utgivning	242 660	245 413	+1,1 %
Okänd artikel	25 997	20 287	- 22,0 %
Totalt	1 620 647	1 620 020	- 0,0 %

DIAGRAM 1 C OCH TABELL 1 C: Försäljning (i TSEK) av olika format under tidsperioden 1 januari till 30 juni 2017 jämfört med samma period 2016.

*Denna försäljning av strömmade och nedladdningsbara böcker (digitala ljudböcker och e-böcker) omfattar inte digitala abonnemangstjänsters försäljning. De är därför inte representativa för marknaden i stort. Digitala abonnemangstjänsters försäljningsökning är betydligt större, se Diagram 1A och Tabell 1A.

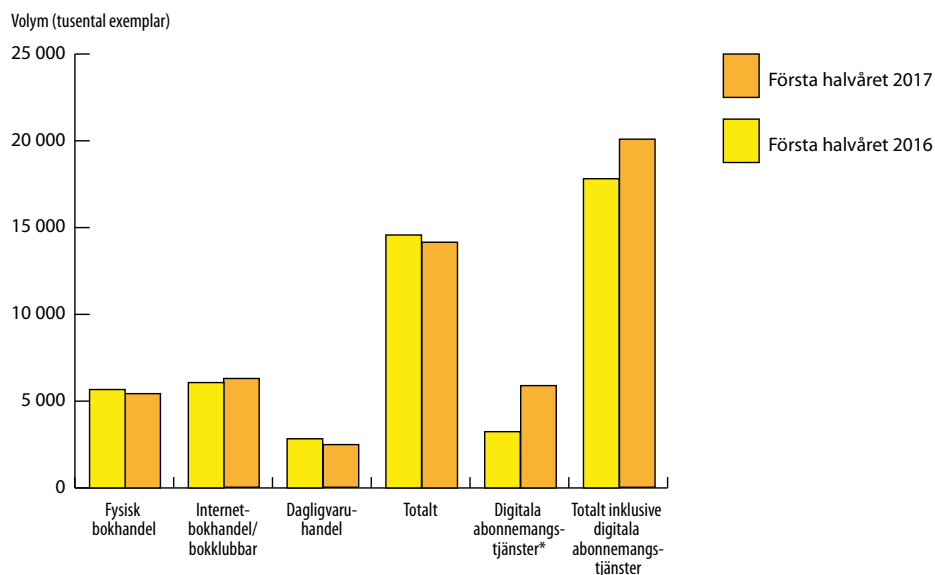
1 D. Försäljning i kronor av barn- och ungdomsböcker under första halvåret 2016 och 2017 uppdelad på ålderskategori

Ålderskategori	Första halvåret 2016	Första halvåret 2017	Förändring
Barn 0-3 år	28 173	29 551	+ 4,9 %
Barn 3-6 år	58 543	60 064	+ 2,6 %
Barn 6-9 år	67 206	69 186	+ 2,9 %
Barn 9-12 år	52 203	57 910	+ 10,9 %
Barn 12-15 år	10 444	11 474	+ 9,9 %
Unga vuxna	11 157	11 464	+ 2,8 %
Okänd åldersgrupp	20 740	18 763	- 9,5 %
Totalt	248 471	258 412	+ 4,0 %

DIAGRAM 1 D OCH TABELL 1 D: Försäljning (i TSEK) av barn- och ungdomslitteratur specificerat på ålderskategori under tidsperioden 1 januari till 30 juni 2017 jämfört med samma period 2016.

1 E. Försäljning i antal exemplar under första halvåret 2016 och 2017 uppdelad på kanal

Kanal	Första halvåret 2016	Första halvåret 2017	Förändring
Fysisk bokhandel	5 670	5 433	- 4,2 %
Internetbokhandel/bokklubbar	6 071	6 267	+ 3,2 %
Dagligvaruhandel	2 833	2 457	- 13,3 %
Totalt	14 574	14 157	- 2,9 %
Digitala abonnemangstjänster*	3 242	5 896	+ 81,9 %
– varav e-böcker	126	398	+ 215,4 %
– varav digitala ljudböcker	3 115	5 498	+ 76,5 %
Totalt inklusive digitala abonnemangstjänster	17 816	20 053	+ 12,6 %

DIAGRAM 1 E OCH TABELL 1 E: Antal sålda böcker (i tusental) i olika kanaler under tidsperioden 1 januari till 30 juni 2017 jämfört med samma period 2016.

*Digitala abonnemangstjänster ingår inte i det ordinarie dataunderlag denna rapport bygger på. Bookbeat, Nextory och Storytel har dock lämnat statistik separat. Dessa volymförsäljningar avser lyssnade/lästa e-böcker inom abonnemangstjänster och skiljer sig på så sätt från försäljningar av sålda exemplar.

2. Bilagor

2 A. Deltagande uppgiftslämnare

Fysisk bokhandel

Akademibokhandeln, majoriteten av butiker i JB-gruppen, Pocketshop, majoriteten av butiker i Ugglan samt femton fristående butiker.

Internetbokhandel/bokklubbar

Adlibris, Akademibokhandeln.se, Bokus, Cdon, Barnens bokklubb, Bonniers bokklubbar, Coop samt Norstedts bokklubbar.

Dagligvaruhandel

Axfood, Bergendahls, Coop och Ica.

*Digitala abonnemangstjänster**

BookBeat, Nextory och Storytel.

*Observera att dessa uppgiftslämnare inte ingår i det ordinarie dataunderlaget och därför inte finns representerade när det gäller jämförelser mellan genrer och format. Data har insamlats separat från dessa uppgiftslämnare för den totala försäljningen och redovisas enbart under kanalförsäljning.

2 B. Bokinfos klassificeringar

Bokinfos varugrupper för klassificering av genre

Allmän skönlitteratur:

- 01 Antologier och sagor
- 02 Essäer
- 03 Svenska berättare
- 04 Utländska berättare
- 07 Lyrik
- 08 Dramatik
- 09 Humor och kåserier
- 10 Serier och skämtteckningar
- 11 Citatsamlingar och aforismer

Deckare och spänning:

- 05 Deckare, thrillers och spänning
- 06 Fantasy och science fiction

Utländsk litteratur

- 12 Skönlitteratur på andra språk, samt alla ISBN som inte börjar på 97891 i Bokinfo.

Barn och ungdom:

- 61 Skönlitteratur för barn och ungdom
- 62 Facklitteratur för barn och ungdom.

Dessa sammanslagna varugrupper är i sin tur uppdelade på ålderskategorierna: Barn 0–3 år, Barn 3–6 år, Barn 6–9 år, Unga vuxna och Okänd åldersgrupp.

Humaniora:

- 13 Memoarer och biografier
- 14 Historia och arkeologi
- 15 Kulturhistoria och allmän humaniora
- 16 Religion
- 17 Filosofi och idéhistoria
- 22 Böcker om böcker och skrift
- 23 Litteraturvetenskap
- 24 Språk (inkl. lexika, parlörer och ordböcker)
- 38 Psykologi
- 39 Pedagogik
- 40 Media och kommunikation
- 41 Samhälle, politik och debatt
- 42 Militärväsen och vapen

Populär facklitteratur:

- 09 Humor och kåserier
- 10 Serier och skämtteckningar
- 18 Musik och dans
- 19 Teater
- 20 Film och fotografi
- 21 Konst
- 25 Geografi och resor
- 26 Kartor
- 36 Hälsa, skönhet och sex
- 37 Astrologi och esoterika
- 46 Växter
- 47 Trädgård
- 48 Vilda djur
- 49 Husdjur
- 50 Jakt och fiske
- 51 Miljövård
- 52 Jord- och skogsbruk
- 54 Hus och hem
- 55 Sömnad och handarbete
- 56 Hantverk och hobby
- 57 Spel
- 58 Sport, motion och friluftsliv
- 59 Uppslagsböcker mm.
- 60 Blandat.

Facklitteratur:

- 27 Allmän naturvetenskap
- 28 Kemi
- 29 Biologi
- 30 Astronomi
- 31 Fysik
- 32 Teknik
- 33 Matematik och statistik
- 34 Datalitteratur
- 35 Medicin
- 43 Ekonomi
- 44 Management
- 45 Juridik.

Mat och dryck:

- 53 Mat och dryck.

Bokinfos klassificering av format

Inbunden: Motsvarar Bokinfos mediatyp ”Bok” och Bokinfos bandtyp ”Inbunden”.

Pocket: Motsvarar Bokinfos mediatyp ”Bok” och Bokinfos bandtyp ”Pocket”.

Övriga format: Motsvarar alla övriga svenska ISBN i Bokinfo – t.ex. board book, danskt band, excess, flexband, halvfranskt, halvklotband, helklotband, häftad, kartonnage, spiral och storpocket.

Digital ljudbok: Motsvarar Bokinfos mediatyp ”Nedladdningsbar bok” och Bokinfos bandtyp ”MP3-fil”.

Fysisk ljudbok: Motsvarar alla Bokinfos bandtyper för mediatypen ”Ljudbok”.

E-bok: Motsvarar Bokinfos mediatyp ”Nedladdningsbar bok” och Bokinfos bandtyp ”E-Bok”, ”Epub” eller ”PDF”.

Utländsk utgivning: Motsvarar alla ISBN-nummer som inte börjar på 97891 i Bokinfo.

2 C. Rättelse

Efter att *Boken 2017 – marknaden, trender och analyser* publicerats har vi uppmärksammat att statistikuppgifter för försäljning via internet och bokklubbar i Jämtlands län samt försäljning via fysisk bokhandel i Örebro och Kronobergs län avviker från vad som är rimligt. Dessa uppgifter finns publicerade på s. 47 i helårsrapporten. Efter att ha utrett orsaken till detta har det konstaterats att ett par uppgiftslämnare av misstag använt felaktiga regionskoder som gjorde att försäljningen i Örebro och Kronobergs län såg större ut än den var. Detta problem är numera åtgärdat för framtida regionala jämförelser. Att Jämtlands läns försäljning avvek från vad som var förväntat beror på att flera stora, rikstäckande institutionella kunder har sin fakturaadress i länet.

Svenska Bokhandlareföreningens Service AB
Regeringsgatan 60
103 29 Stockholm
tel 08-762 78 20
www.booksellers.se

Svenska Förläggare AB
Drottninggatan 97
113 60 Stockholm
tel 08-736 19 40
www.forlaggare.se